

اقتصاد مقاومتی: انجام کارهای بزرگ با استفاده از ظرفیت‌های موجود است

پرواز صنایع دستی هویزه به آن سوی مرزها باشکوفایی اقتصاد مقاومتی

«اقتصاد مقاومتی» واژه‌ای که در عین بزرگ بودنش بسیار سهل‌الوصول است و می‌توان با کمی اراده و پشتکار و البته حمایت‌های لازم در مسیر تولید و اشتغال‌آفرینی قدم‌هایی برداشت که به یک باره نه تنها اقتصاد خانواده و یک منطقه، بلکه شرایط یک استان را متحول و آثارش در تمام کشور نمود پیدا کند. ویژگی بارز این نوع از اقتصاد این است که می‌توان از ظرفیت‌های موجود در هر منطقه و حتی ابزار و اقلامی که به چشم نمی‌آیند و در نگاه اول ارزشی ندارند، استفاده کرد و به تولید محصولاتی پرداخت که

علاقه‌مندان و مشتریان خاصی در داخل و خارج از ایران دارند. درست مثل حصیربافی در هویزه و تولید صنایع دستی از برگ و شاخه‌های نخیل‌ها که به وفور در خوزستان به چشم می‌خورند؛ صنایع زیبا و فانتزی دست‌ساز که باعث شده نه تنها مسافران و گردشگران به مشتریان ثابت این محصولات تبدیل شوند، بلکه با ورود رشته صنایع دستی به دانشگاه‌ها و استقبال جوانان از آن، تولیدات این منطقه راه خود را به آن طرف مرزها هم پیدا کرده است.

شهر هویزه در فاصله ۱۲ کیلومتری سوسنگرد در استان خوزستان قرار دارد. نخل‌های سر به فلک کشیده این منطقه نشان می‌دهد عمده درآمد ساکنان این شهر کشت خرماست و روزی خود را از طریق محصول این نخل‌ها به دست می‌آورند. در هویزه به جز کشت خرما عده‌ای مشغول صید ماهی هستند و گروهی هم گاو‌میش پرورش می‌دهند.

اما هویزه‌ها نخل‌ها را فقط برای خرماهای شان نمی‌خواهند، بلکه به برکت وجود این نخل‌ها می‌روند، در کنار برداشت محصول، شاخ و برگ‌ها را هم هرس می‌کنند. بعد از آن، زنان و دختران منطقه از این شاخ و برگ‌ها لوازم و صنایع دستی مختلف همچون حصیر، کیف و سبد می‌بافند. ماندگاری بالای این محصولات گیاهی موجب شده است تا اهالی هویزه، علاوه بر ارسال آنها به بازارهای مختلف و کسب درآمد، خودشان هم در زندگی روزمره از این صنایع استفاده کنند.

حصیربافی در این منطقه موجب شده است هویزه از گذشته‌های دور به عنوان قطب حصیربافی مطرح شود. حصیرهای بافته‌شده در کنار استفاده‌هایی که برای مردم دارد، محافظی برای جلوگیری از ورود حیوانات وحشی به داخل خانه‌ها و چادرها نیز به شمار می‌آید.

حمایت بسیج سازندگی و رونق حصیربافی

با اینکه سالیان درازی است حصیربافی در هویزه به عنوان یک شغل و هنر مدنظر است اما طی دهه اخیر قدری از رونق آن کم شده بود که به همت سازمان بسیج سازندگی دوباره جان گرفته است. مسئول بسیج سازندگی ناحیه مقاومت بسیج هویزه با بیان اینکه قبلاً این فعالیت بیشتر

به عنوان یک سرگرمی انجام می‌شد، به طوری که هر خانواده‌کسب نخیل‌ها داشت از برگ‌های آن استفاده می‌کرد و برای خودش وسایلی می‌ساخت که بیشتر استفاده شخصی داشتند، می‌گوید: «این کار معمولاً توسط خانم‌ها و دختران خانواده انجام می‌شد، به طوری که خیلی به عنوان درآمد به حصیربافی نگاه نمی‌شد تا اینکه توسط مراکز فرهنگی کار حصیربافی به عنوان یک شغل معرفی شد. بر همین اساس آموزش‌ها بیشتر و افرادی که علاقه‌مند به این رشته هنری بودند بر تعدادشان افزوده شد.»

چادر کوتی ادامه می‌دهد: «هم‌اکنون مردان هم وارد این رشته شده‌اند و محصولاتی را با استفاده از برگ نخل تولید و برای فروش روانه بازار می‌کنند. ابتدا میزان اشتغال در این بخش پایین بود، به طوری که برای بافتن حصیر حداکثر

حمید مصدق‌پور، ایران

سه نفر بیشتر نیاز نبود و تعداد کارگاه‌های بافندگی هم بسیار کم بود تا اینکه بسیج سازندگی تصمیم گرفت با اعطای وام‌های خوداشتغالی فعالیت در این بخش را رونق بخشد. به گفته این مسئول مواد اولیه از نزارها و نخیل‌ها که در این منطقه به وفور وجود دارد، تهیه شده و در اختیار بافندگان قرار می‌گیرد و در نهایت محصولات جمع‌آوری و برای فروش روانه بازار می‌شود. ■ صنایع دستی جای نفت را می‌گیرند یکی از ویژگی‌های حصیرهای هویزه این است که چه در داخل و چه خارج از ایران طرفداران زیادی پیدا کرده است، به همین خاطر اگر فعالیت در این بخش بیشتر مورد توجه و حمایت قرار گیرد، به راحتی می‌توان برای این محصولات بازار صادراتی فراهم کرد. به گفته کارشناسان، اگرچه هویزه در استان

موضوع می‌تواند به توسعه منطقه کمک شایانی کند، البته به شرط آنکه حمایت‌های مالی نیز از این جوانان صورت گیرد.

حالا گروه زیادی از مردم از راه حصیربافی امرار معاش می‌کنند و در همین رابطه یکی از هنرمندان این رشته در ساره نحوه کارهای‌شان می‌گوید: «حصیربافی سنت دیرینه اهالی هویزه است که با وجود نیازهای زیادی که در این منطقه وجود دارد، می‌توان صنایع دستی زیادی را به کشورهای حوزه خلیج فارس صادرات کرد. کار تولید راحت است ولی باید این امر با حمایت‌های مالی همراه باشد تا به نتیجه برسد.»

در حال حاضر سعید سعادی یک کارگاه کوچک حصیربافی دایر کرده است که مواد اولیه مورد نیاز را به راحتی به دست می‌آورد و بعد از بافندگی و تولید محصولات مختلف، آنها را روانه بازار می‌کند، به طوری که برخی از این اقلام به وسیله لنج‌ها به کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس هم می‌روند. این هنرمند و تولیدکننده تأکید می‌کند

که فروش محصولات به راحتی صورت می‌گیرد و مشکلی از این بابت وجود ندارد و با فروش کردن بیماری کرونا و ورود مسافران و گردشگرانی که برای دیدن مناطق جنگلی به این منطقه سفر می‌کنند، میزان فروش هم افزایش خوبی داشته است، ضمن اینکه صادرات این محصولات هم انجام می‌شود و مسافران عراقی که به این منطقه می‌آیند کالاهای مختلفی را خریداری می‌کنند و به کشور خود می‌برند.

سعادی به وضعیت و ظرفیت تولیدکنندگان هم اشاره می‌کند و ادامه می‌دهد: «هنرمندان این منطقه نیاز به حمایت‌های ویژه دارند، زیرا با توجه به تقاضایی که مسافران و به خصوص خارجی‌ها و عراقی‌ها دارند، اگر تولیدات افزایش یابد، به راحتی می‌توان حجم فروش را بالا برد و به درآمدهای ارزی فکر کرد.»

از افراد شامل کارآفرینان حرفه‌ای و کارآفرینان جوان است.

کارآفرینان جوان به تدریج با مهارت‌های لازم آشنا می‌شوند و طی مدت دو تا سه سال از توانمندی، ریسک‌پذیری و دانش اطلاعات لازم برای ورود حرفه‌ای به تولید برخوردار خواهند شد و می‌توانند کسب‌وکار مستقل و سودآوری را مستقلاً تأسیس و اداره کنند. یکی دیگر از جوامع هدف این دهکده‌ها اعضای صندوق‌های قرض‌الحسنه اشتغال‌زا، تعاونی‌های تولیدی و توزیعی و گروه‌های جهادی اقتصادی بسیج سازندگی خواهد بود. مدیر قرارگاه اقتصاد مقاومتی بسیج به موضوع اشتغال سربازان پس از پایان دوره خدمت و مهارت‌آموزی آنان اشاره می‌کند و می‌گوید: «ارتقای دانش و مهارت جوانان یکی از اولویت‌های سیاه است که سربازان وظیفه هم در این جمع قرار دارند، از این رو سربازان از جمله مخاطبان دهکده‌های اقتصاد مقاومتی هستند.»

وی تأکید می‌کند: «این نوع پروژه‌های فرهنگی و چندمنظوره، الگوی اثربخش قابل تکثیر بسیج سازندگی است و باید همه برای اجرا و پیشرفت آن همکاری لازم داشته باشند. در حال حاضر در استان‌هایی از قبیل سمنان، مازندران، کرمانشاه، قم، قزوین و اردبیل دهکده‌های اقتصاد مقاومتی ایجاد شده و یکی از برنامه‌های اولویت‌دار قرارگاه اقتصادی مقاومتی، راه‌اندازی این دهکده‌ها در سراسر کشور است.»

دهکده‌های اقتصاد مقاومتی» طرحی نو با بازده اقتصادی بالا

کشور با اشاره به طرح راه‌اندازی دهکده اقتصاد مقاومتی که از سوی سپاه در حال اجراست، می‌گوید: «این طرح، طرحی نو با ظرفیت اقتصادی بسیار بالاست که باید همه دستگاه‌های اجرایی کشور فراتر از وظایف خود همکاری کنند و تنها نباید بار مسئولیت آن به سپاه واگذار شود.» به گفته احسان فرهی، کارآموزان در دهکده اقتصاد مقاومتی

چند وقتی است بحث راه‌اندازی دهکده‌های

اقتصاد مقاومتی به عنوان طرحی نو با بازده اقتصادی بالا در سازمان بسیج مطرح و در برخی استان‌ها نیز اجرایی شده است. این دهکده‌ها در لیست پروژه‌های فرابخشی و چندمنظوره و الگوی اثربخش قابل تکثیر قرارگاه اقتصاد مقاومتی بسیج قرار دارند که می‌توانند در کوتاه‌مدت تحولات زیادی به همراه داشته باشند.

راه‌اندازی دهکده اقتصاد مقاومتی در استان‌های گام بزرگی در جهت احیای بسیاری از مشاغل بومی و ایجاد شغل در این مناطق است. این کار در راستای تأکیدات مقام معظم رهبری مبنی بر حمایت از تولیدات داخلی و پیشبرد اهداف اقتصاد مقاومتی و در جهت ایجاد تحرک در اقتصاد، حمایت از تولیدکنندگان داخلی و ایجاد فضای رقابتی بین آنها صورت می‌گیرد. خروجی دهکده اقتصاد مقاومتی منجر به الگوی نمونه کار آفرینی و اشتغال در سطح کشور می‌شود و این مراکز در راستای تکمیل زنجیره ارزش، کارآفرینی و تولید و آموزش متقاضیان می‌توانند قدمی در جهت شکوفایی نظام اسلامی بردارند و به عنوان کانون حمایت از ایده‌پردازان و مرکز توسعه کسب‌وکارهای اقتصاد مقاومتی محسوب شوند. در همین رابطه مدیر قرارگاه اقتصاد مقاومتی بسیج سازندگی

گفت‌وگو

گفت‌وگو «جوان» با بزرگ‌ترین تولیدکننده قارچ در ایلام

اقتصاد مقاومتی به توانمندی‌های داخلی نظر دارد

احیای کارگاه‌هایی که چراغ‌های شان خاموش شده و توجه به مشاغل بومی مناطق مختلف از جمله اهداف اقتصاد مقاومتی به شمار می‌آید؛ کاری که در استان‌های مختلف مورد توجه بوده است و از افرادی که وارد این عرصه می‌شوند حمایت‌هایی صورت می‌گیرد. در استان ایلام و شهر ایوان با احیا و راه‌اندازی دوباره یک مرکز تولید قارچ حالا تعدادی از جوانان مشغول کار شده‌اند و محصولات این مرکز علاوه بر شهرهای ایلام به دیگر استان‌ها هم ارسال می‌شود. این کار به همت نصرالله برزویی صورت گرفته است؛ تولیدکننده‌ای که به گفته خودش از طرح‌های اقتصاد مقاومتی، استقبال کرده و به فرمان مقام معظم رهبری در جهت اشتغال‌زایی برای تعدادی از جوانان لیبیک گفته است. اما برزویی کارش را به همین جا محدود نکرده و در حال برنامه‌ریزی برای پرورش ماهی است.

نظر شما در مورد اقتصاد مقاومتی و ظرفیت‌های ایلام برای شکوفایی این نوع از اقتصاد چیست؟

با توجه به اینکه بنده بررسی‌هایی روی اقتصاد مقاومتی در مناطق مختلف کشور داشته‌ام، باید بگویم بدون شک ایلام به عنوان یکی از استان‌های موفق در تحقق طرح‌های اقتصاد مقاومتی مطرح بوده و معرفی شده، به طوری که حالا توانسته است در کشور به یک استان الگو در همین رابطه تبدیل شود.

چه عواملی ایلام را در چنین شرایطی قرار داده است؟

اشتیاق ایلامی‌ها برای ورود به عرصه‌های کارآفرینی روزبه‌روز در حال گسترش است و این اتفاق در کنار وجود منابع خدادادی در این منطقه رقم می‌خورد، به خصوص اینکه جوانانی که با طرح و ایده و انرژی به این سمت می‌آیند، بعد از مدتی متوجه می‌شوند دیگر نیازی به کار کردن در دستگاه‌های دولتی ندارند و از حقوق بگیر شدن فاصله می‌گیرند. به نظر من یکی از روش‌های هموار کردن شرایط برای اقتصاد مطلوب، ایجاد فرصت‌های شغلی مناسب است تا از طریق آن علاوه بر به‌کارگیری جوانان بتوان با استفاده از ظرفیت این قشر، میزان تولید و بهره‌وری را بالا برد و تحولی در این عرصه به وجود آورد. بارها شنیده‌ام یکی از تأکیدات مقام معظم رهبری توجه به بحث اقتصاد مقاومتی است؛ اقتصادی که به تمرکز بر توان داخلی نگاه ویژه‌ای دارد.

یعنی شما هم با همین حس و حال وارد کارزار تولید شدید؟

من معتمد فقط با مشکلاتی روبه‌رو بودم. در آن موقع تنها راه به ابتدا افتخار حضور در سپاه پاسداران را داشتم، سپس نگاهم به سمت کار و تولید و جنبه اقتصاد مقاومتی چرخید. من از همان دوران جوانی به کارهای تولیدی علاقه زیادی داشتم و در زمان خدمت هم کارهایی انجام می‌دادم. از ابتدا دوست داشتم دستی در تولید محصول ایرانی داشته باشم، به همین خاطر تصمیم گرفتم کارخانه تولید قارچ را در شهرستان ایوان دایر کنم.

معمولاً می‌گویند کار تولید با مشکلاتی همراه است. شما چطور قدم اول را برداشتید و وارد میدان شدید؟

در شروع کار با مشکلاتی روبه‌رو بودم. در آن موقع تنها راه به ابتدا افتخار حضور در شهرستان ایوان وجود داشت که آن هم سال‌های زیادی بود را کد مانده و چراغ‌های خاموش بود و هیچ حرکتی نمی‌کرد، بنابراین تصمیم گرفتم این واحد از کار افتاده را خریداری کنم. با توجه به اینکه مدت هفت سال این واحد تولیدی از چرخه خارج شده بود، بخشی از ساختمان فرسوده و آسیب دیده بود. نداشتن روشنایی و خرابی سیستم‌های نور از جمله مشکلات اساسی آن بود و نیاز به رساندن برق به سالن‌ها و راه‌اندازی دوباره داشت. با مشورت و کمک چند نفر از دوستانم قرار شد برق ورودی به کارخانه را از طریق زمین به واحد تولیدی برسانیم و توانستم این مشکل را حل کنم.

کارها با چه مقدار از ظرفیت کارخانه شروع شد؟

در ابتدای امر تنها سه سالن تولیدی از این مرکز را توانستم تجهیز کنم و کار تولید قارچ را در آن شروع شد که به‌محدوده در این راه موفق بودم. بعد از گذشت مدتی توانستم سایر سالن‌های تولیدی را نیز راه‌اندازی کنم و هم‌اکنون شش سالن فعال در این مرکز وجود دارد که ۱۰ نفر به صورت مستقیم و ۳۰ نفر به صورت غیرمستقیم در آن مشغول کار هستند.

وضعیت قارچ‌های تان چطور است؟

این نه حرف من که به گواه تمام کسانی که سفارش قارچ می‌دهند، محصولات تولیدشده در این کارخانه از کیفیت بالایی برخوردار است و مراکز توزیع نیز علاوه بر اینکه نیاز شهرستان را تأمین می‌کنند، بخش زیادی از قارچ‌ها را به استان‌های همجوار صادر می‌کنند.

چه افقی برای میزان تولیدات تان دارید؟

تمام تلاش ما این است که در گام اول محصول باکیفیتی را به دست مصرف‌کننده برسانیم اما امیدواریم سالانه ۵۰۰ تن قارچ مرغوب را در این واحد، تولید و روانه بازار کنیم. با توجه به اینکه فضای خوبی را در اختیار داریم، کاملاً مطمئن هستیم می‌توانیم با حمایت بسیج سازندگی استان و شهرستان که تاکنون هم در همه زمینه‌ها یاریگر من بوده‌اند در کنار پرورش قارچ، یک مجتمع پرورش ماهی هم راه‌اندازی کنیم.

چه توصیه‌ای به جوانان جویای کار دارید؟

با توجه به اینکه در جامعه با محدودیت شغل آداری روبه‌رو هستیم، جوانان می‌توانند با ارائه طرح و ایده نسبت به ایجاد شغل برای خود مشغول شوند. جوانان اگر به اطراف خود نگاه کنند، می‌توانند نیازهای جامعه را ببینند. در این وضعیت حتماً خدایان نیز آینه‌ای برای می‌کند و با حمایت سازمان‌هایی مثل بسیج، گام اول را که بردارند، ادامه راه برای شان سهل و آسان می‌شود.